

Százezer adat 24 óra alatt

Dolgozik a meteorológiai világhálózat

Az ENSZ szakosított intézményeként működő meteorológiai világszervezet fennállásának 16. évfordulóján, kedden az Országos Meteorológiai Intézet budapesti központjában dr. Zúch Alfréd, az intézet igazgató-helyettese tájékoztatta a sajtó képviselőit a meteorológiai világszervezet munkájáról, a most kialakulóban levő meteorológiai világhálózat működési terveiről.

Az északi félgömbön két világközpontot alakítottak ki — Moszkvában és Washingtonban —, a déli féltekén Melbourne-t jelölték ki erre a célra, s megkezdtek a kiépítést is. Huszonnégy óra alatt kerekén százezer külföldi, további tizenegyezer magaslégköri adatot szolgáltatott a világközpont-

nak a 8000 szárazföldi megfigyelőállomás, a háromezer szállító- és felderítő-repülőgép és négyezer kereskedelmi hajó.

1961 óta a meteorológiai mesterséges holdak segítségével 130 borzalmas erejű vihart — a Csendes-óceánon tájfunokat, a Bengál-öbölben és az Indiai-óceánon ciklonokat, az Atlanti-óceánon orkánokat — fedeztek fel a korábbiaknál sokkal hamarabb, a kifejlesztésüknek „szelidebb” fokán. A szputnyikok szolgáltatta televíziós felhőfelvételek alapján a meteorológusok meg tudják határozni a viharok haladási irányát, sebességét, a légmozgás maximális gyorsaságát, s az időben történő híradás révén óriási károkat, veszteségeket előzhetnek meg. (MTI)

Ígéretesek a rügyek

Tavaszi teendők a szegedi kertekben

A szegedi kertekben javában „dolgoznak” a fák. Igéretesek a rügyek, jól telelték a gyümölcsösök. Két héttel korábban kószolhatjuk az első cseresznyét, ha március hű lesz tavaszi önmagához.

Milyen lesz a termés? Feltehetnénk újabb kérdéssel: milyen lesz a növényvédelem? A gondozás? Hiszen sokféle kártevőtől kell óvni a gyümölcsfákat. Az enyhe februárban ugyanis jól telelték a fuzikladium spórái is, tehát komoly fertőzésre számíthatnak a termelők az almásokban — figyelmeztet Fekete János, a MÉK főagronómus. A kertek gazdái idejében szerezék be a gombaölő rész- és rézpótló szereket. A tavalyi szomorú tapasztalat arra int: a mechanikus védekezéstől, valamint a téli le-

mosó permetezéstől kezdve valamennyi permetezés idejében, szakszerűen el kell végezni. Nem szabad takarékoskodni a vegyszerekkel, mert többszörösét veszíthetik a termésben. A gondos növényvédelem eredményeként tavaly a MÉK újszegedi, Hattyastelepi, szegedi (Marx tér) és baktói felvásárló telepein 45 százalékkal több cseresznyét, 180 százalékkal több földieprei vásároltak fel export minőségben, mint 1964-ben. Kifizetődik tehát a gondosság.

A szegedi kertekben idén többen végeztek el a mechanikai védekezést, mint korábban. A Szeged és Vidéke Körzeti Földművelőszövetkezet 77 termelővel állapodott meg időszakos, vagy egész éves növényvédelemre a gyümölcsösökben. Most várják a második „Agrosto” motoros permetezőt, a gazdáknak pedig 20 darab harmatgépet kölcsönöznek. Négy helyen — Petőfitelepen (Délceg utca 21.), Újszegeden (Bérgyűjtő utca 92.), Mihályteleken (Felszabadulás utca 80.) és Hattyastelepen (Vaskapu utca 30.) — főzik a mézkenyvet. Balogh János, a földművelőszövetkezet növényvédelmi felelőse szerint ajánlatos permetezni a két százalékos Novenda oldattal, mert ez igen hatásos szer a pajzstetű, bimbókaszó, sodrómoly, takácsatka, vértetű, meg a levéltetű tojása ellen.

A városi kertekben sok az öreg, beteges fa, melyek megérték a nyugovóra. A gyümölcsösök pótlását, fiatalítását csemete árusítással segíti a szegedi körzeti földművelőszövetkezet. Összesen mintegy 4200 csemete és 800 fő szőlőoltvány talált gazdára eddig. Sajnos, a városi kertekben keresett meggy, cseresznye és szilva csemetékből nincs kínálat.

B. Ö.

Fordított Odüsszeuszok

Mostonában nemcsak hogy bárki véleményt mondhat a számunkra legfontosabb elvi és gyakorlati dolgokról, de pártunk és kormányunk vezetői egyenesen kéri is mindenhonnan, mindenkitől a véleményt. Rég elmúlt az az idő, amikor gyűléseken, tanácskozáson hallgató vagy frázisokat mondó emberek pusztá jelenlétét igényelték, ma már az igazán sokatmondó, lényegre törő, őszinte beszéd honosodik életünk minden területén.

A „meg-” befejező igekötővel még várnunk kell, a honosodás nem megy olyan könnyen. A számos ok közül csak egy, amit itt említeni szeretnék, s nem is vehető jelenség számba, de mert létezik, s léte a legjobb szándékok ellenére van, érdemes szavá tenni.

Paradoxonnal kezdve: a nyílt véleménynyilvánítás éppúgy joga a vezetőbeosztású gazdasági szakembernek is, mint mondjuk a fizikai dolgozóknak. Éppúgy joga és nyilván fokozottabban kötelessége. Az azonban, hogy valaki nem hangoztatja esetleges fenntartásait, cselekedeteiben viszont szép csendesen — fölfelé rendszerint észrevétlenül — mégis kinyilvánítja azokat, semmiképp sem korrekt eljárás.

Az értetlenség és éretlenség ilyen együttes megnyilatkozása épp azért káros, mert helyes, jól átgondolt intézkedéseket terel mellékvágányra, állít félre, valamiféle kényelmes „passzív rezisztencia” jegyében. Senki sem kívánja nálunk, hogy egy vezető túl forrón egye a kását, ne vegye tekintetbe a helyi viszonyokat, ne elemezze a körülményeket, egyszerűen, hogy ne járjon el körültekintően. Sőt. Itt azonban korántsem erről van szó. Egy már-már gyávaságba átcsapó óvatosság, az újtól való értelmetlen húzódozás az, amely út helyett gátat épít fontos rendelkezések elé is.

Horribile dictu — olyankor is ezt teszik némelyek, amikor a kockázatnak még csak árnyékáról sem lehet beszélni. Például: senki nem vitathatja, mennyire helyes elgondolás volt, s alakuló új gazdaságirányítási rendszerünkben milyen fontos helyet foglal el a béralap tartós megtakarításáról szóló rendelkezés. A megtakarított összeg egy részének felhasználhatósága komoly ösztönzést jelent a dolgozók számára, a „megéri-tudat” nagy lendítőerő a termelésben, ezt ma már mindenki be is látja. Azaz mégsem mindenki. Mivelhog akad olyan túlvátoztatott gazdasági vezető is, aki szigorúan távol tartotta magát — ha már a betűk ott voltak az íróasztalán — hát a rendelet szellemétől. „Hátha valamire kell majd!” alapon inkább a vállalat részére tartalkolta a kérdéses összeget, nemhogy arra használja, amire kell: jutalmazásra, munkakedv-teremtésre, további eredmények alapozására.

„Visszaszívás” ez a rosszabbik fajtából és szöges ellentétben áll az elvekkel, amelyek megvalósításaként gazdasági, politikai vezetőgárdánk java oly sokat tett már eddig is. A fenti precedens jól megvilágítja az ilyen esetekben rejlő veszélyt is. Továbbá felveti azt a kérdést: ha van, aki így néz farkasszemet újjal, hasznossal, amikor alappábas kockázata sincs, hogyan fogadja az az olyan dolgokat, amelyekhez legalább minimális „kurázs”, s valamelyes meggyőződés is kell?

Arra is felmerült már példa, hogy a mutatók hogyan „szaporodtak el” némely esetben, míg a „csúcsból a völgyig” érkezett velük a hivatalos papír. Itt is — mint az előző, s a legtöbb hasonló esetben — a bürokrácia és a bürokraták „önéletbiztosításáról” van szó. A jó volt így, jó lesz ezután is féle szemléletéről, a tünységről, lustaságról, a kényelmes csigatempó és a jól bevált, ezért biztonságosnak ítélt csigaházacskák dicséretéről.

Odüsszeusz az árbóchoz köttette magát, bedugva fülét, hogy ne hallja a szirének énekét, amely elteríthetné céljától. Ravaszkodó, ám fordított Odüsszeuszok ezek a visszaszívók, ők azt nem akarják meghallani, ami a cél felé vezet, inkább a kényelem sziréneinek duruzsolását hallgatják, s korlátoltágukban a múlthoz kötözik önmagukat.

A hajós hasonlatnál maradva: az új közszellem bizonyára Charybdis és Scylla lesz az efféle káros szemléletek számára, s nem engedi, hogy bárhol is aláássák a helyes irányvonal tekintélyét. Ehhez azonban — fönt és lent egyaránt — kitartásra, következetességre van szükség; nehogy bármi is elsikkadjon középtűt az egész államot átjáró fontos kapcsolatokból.

S. M.

Az olvasó írja

„Vendégségben” a tévénél

Március 13-án, este azok között a „szerencsések” között voltam, a sorsolás szeszélye folytán, akik személyesen részt vettek a televízió *Játsszunk együtt* című produkciójában. Azóta mindenki, aki látta a műsort, értesülhetett róla, hogy milyen hallatlan nagy érdeklődés nyilvánult meg előzetesen a műsor iránt. Mégis mi történt?

Azt hiszem, nem vitatható, hogy mi, körülbelül 60 ember, azon a szombat estén a tv-ben vendégek voltunk. Hiszen meghívtak, az útiköltségünket is magunk fizettük, mi mások lettünk volna? Vendéget fogadni illik, szokás, bárhol a világon. Nem diadalkapuvál, de — fogadni.

Ezzel szemben a pesti televízióal egy-két ember ácsorgott egy fülke előtt, amire ki volt írva: „Belépési engedélyek.” A fülkében persze senki. Öt-hat perc múlva valaki a lépcső tetejéről lekiabált: *Tessék feljönni!* Megtettük. *Kérjük a távirátokat!* — megmutattuk. Igaz, összehajtvá, a sima oldalával, de senki meg se nézte. *Tessék oda bemeni!* — hangzott az újabb utasítás — és türelmesen várni — tették hozzá. Az „oda”, mint kiderült, egy szoba- vagy folyosórészlet volt? Egy asztallal, több székekkel, némelyike meglehetősen rozoga állapotban. A padlót vastagon borították

a cigarettavégek, hamu és szemét. Ezt én is tovább szaporítottam, mert sem hamutartónak, sem szemétkosárnak nyoma sem volt, s cigarettázson kívül 40 percig (!) egyebet nem csinálhattam.

Egyre gyűltek az emberek. Vártunk, 8.20-kor valaki kirohant: *Vannak itt Csehszlovákiaiból?* Nem voltak. Elnem. Újabb negyedóra, s másvalaki kérdezte meg ugyanezt. Még 10 perc. Megindult a tömeg eleje. Egy szobába mentünk. Sok szék, faállványok, amelyek talán fogasok lehettek, de akasztó nem volt rajtuk. Itt letehetük a kabátokat. Természetesen székekre, ablak-, ajtókilincsekre. Újabb várakozás. De már csak 5 perc. Folyosók szővényén be a stúdióba. Leültünk. Hát így kezdődött...

Ezzel kapcsolatban két kérdés:

Nincs a Magyar Televízió központi épületében ruhaház? Nincs társalgó, ahol emberhez méltó körülmények között várakozhatnának a meghívottak?

Aztán a többi. Egy mondatban tudom összefoglalni a műsor közben érzeteket. Azért hívtak minket oda, hogy legyen, aki tapsol? Mert játszani ugyan édes-keves lehetőség volt, s ami volt, az is annyira primitív színvonalú (kivéve a második részben levő intarziájéteket),

hogy a nevetségessé válás veszélye nélkül nem igen lehetett rá vállalkozni.

Az igazság kedvéért meg kell azt is írnom, hogy Szepesi György volt az egyetlen ember, aki feladatát messze meghaladóan igyekezett tördelni a meghívottakkal, s mindezt, a sok figyelmet és összpontosítást igénylő játékvezetői munkája mellett olyan magától értetődő közvetlenséggel, természetességgel és kedvességgel csinálta, hogy csak a legösszintébb elismerés hangján szólhatok róla.

Nem túloztam semmiben. Amit leírtam, igaz. És egy kicsit elszomorító, hogy igaz.

Pósa Péterné

Szeged, Kazinczy u. 2.

Javító-nevelő munka, külföldi KRESZ

A LEGFELSŐBB BÍRÓSÁG ELVI JELENTŐSÉGŰ HATÁR OZATAI

A Legfelsőbb Bíróság az elmúlt időben több elvi jelentőségű határozatot hozott.

A javító-nevelő munkát a bíróság méltányossági okokból alkalmazza. Mivel ez a büntetés nem még rövid időre tekinthet vissza, előfordul, hogy az ilyen ítéleteknél a Legfelsőbb Bíróság mondja ki az utolsó szót. Így történt ez egy taxisofőr ügyében, akit alsó fokon 7 hónapi javító-nevelő munkára ítélték és elrendelték, hogy gépkocsivezetői munkakörben töltsen le büntetését. Az ítéletben a bíróság azt is meghatározta, hogy a javító-nevelő munkát a sofőrnek forgalmi beosztásban kell elvégeznie. A Legfelsőbb Bíróság megállapította, hogy az elítéltnak munka-beosztását a vállalat igazgatója dönti el. Ezt a jogot az igazgató számára biztosítani kell az elítélt nevelésének érdekében.

Az alsófokú bíróság egy pénzügyőrrel szemben 15 százalékos bírsókkéntesl 5 hónapi javító-nevelő munkát szabott ki, amelyet a pénzügyőrségen kellett volna letöltenie. A Legfelsőbb Bíróság az alsófokon hozott ítéletet megváltoztatta, s ki-mondta, hogy a pénzügyőri szolgálatban javító-nevelő munka nem teljesíthető.

Ballassagyarmatról motorkerékpárjával látogatába indult az egyik környékbeli dolgozó Csehszlovákiába. Túljutva a határon, B. közszék közelében, az országúton elgázolt egy ugyancsak magyar állampolgárt, akinek a baleset következtében eltört a lába. A ballassagyarmati bíróságon tárgyalták az

ügyet. A motoros megszegte a közlekedési szabályokat és ezért a Btk-ban előírt büntetést szabták ki rá. Az ítélet indokolásában az alsófokú bíróság tévesen hivatkozott egyedül a KRESZ-re, e szabályok ugyanis csak Magyarország területén érvényesek: Csehszlovákiában a közúti közlekedést az ottani belügyminiszter rendelete szabályozza. A bíróság akkor jár el helyesen, ha a gázoló motorkerékpárost mindkét ország közlekedési szabályainak figyelembevételével ítéli el. (MTI)

Amerika után — Svájc előtt

Szegedi énekesnő külföldi sikerei

Az élet néha két kézzel szórja ajándékait.

Mére Ottilia, a szegedi opera kitűnő művésznője nemrég írt alá egy egyeztetendő svájci szerződést. S rögtön e szerződés aláírása után amerikai bemutatkozásra hívták meg.

Most már — egyhónapos amerikai vendégeskedésel a háta mögött — itthon van. Tele izgalmas, érdekes élményekkel.

Milyen eredménnyel járt a New York-i bemutatkozás?

Sikerrel. A szezon végére kaptam meghívást. Remélem, ezt a vendég szereplést össze tudom majd egyeztetni itthoni kötelezettségeimmel.

Látott-e előadásokat a Metropolitanben?

Természetesen. Maga az épület azonban nagy csatlódást okozott. A Broadway felhőkarcolói között húzódik meg — szerényen és nagyon

elhanyagoltan. Már utolsó óráit éli. Az új Metropolitan ószre nyílik meg.

— Az előadások?

— Azok megleptek. Természetesen, egyszerűek. A régies operai pátosznak nyoma sincs bennük, de semmiféle túlzó modernkedéssel sem találkozom. Zeneileg rendkívüli biztonság, szilárd megalapozottság uralkodik ezeken az előadásokon. A Lammermoori Luciában Edgar szerepét világhírű hazánkfia, Kónya Sándor énekelte. Hatalmas — nálunk szinte elképzelhetetlen — sikerrel.

— Láttam egy előadást a világ legnagyobb színházában, a Rádío City Music Hall-ban is. A harmincas években Vaszy Viktor is vezényelt ebben a színházban. Nézőtere 6 ezer 200 személyes, s technikai felszerelése csakugyan a legmodernebb. A zenekar például hol le-süllyed, hol felemelkedik,

sőt még — játék közben — előre és hátra is csúszik. En egy rendkívül látványos revüt láttam ebben a kacsalábon forgó színházban.

— A svájci szerződés?

— Augustus 1-én kell a svájci főváros operaházában jelentkezmem. Az új évadban Händel Xerxes-ében, két Mozart operában, a Szökte-tésben és a Színigazgatóban, Donizetti Boleyn Anná-jában és egy Adam operában lépek a berni közönség elé. Tanulnivalóm van bőven. Csak a két Mozart opera szerepét tudom.

— Szeged nem hiányzik majd?

— A szerződésemmnek van egy pontja, amely szerint minden hónapban egy teljes hétet hazajöhetnek. Tekintve, hogy a repülőút még három óra sincs, ez alatt az egy év alatt sokat leszek itthon. A közönségtől sem szakadok el. A rádióban és televízióban hallhatnak majd.

Ö. L.

Üzemi levelesládáinkból

Korábban írtunk lapunkban arról, hogy Szeged nagyüzemeiben: a textilművekben, a ruhagyárban, a gumigyárban, a kenderfonóban és az újszegedi szövőgyárban elhelyeztük a Dél-Magyarország postaládáját. A gyárak dolgozói, olvasóink ebben is elhelyezték leveleiket. A közérdekűbekre az alábbiakban válaszolunk:

Tejvásárlás a boltokban

U. M. neheztelve ír arról, hogy az ELIKER 24-es boltjában a vásárlók kérésére nem tesznek félre tejet. Nem tudni miért. Pedig a vevők már előző napon beadják a tejessüveget, s minden bizonyonnyal elvinnék a tejet, amint arra idejük jut. Aki reggel 6 órára megy dolgozni, annak nincs ideje a tej megvásárlására, hazaszállítására és felforralására.

*

Az ELIKER nem zárkózott el a vásárlók kérésétől. Az említett módon azonban azért nem lehet félretenni tejet, mert a sok üvegnek kevés lenne az árudák hűtőszekrénye, s a melegebb hónapokban könnyen megromolnának a tej. Az ELIKER azonban a vásárlók érdekeit

figyelembe véve biztosította, hogy a város különböző helyein, 16 árudában a nyitás idejétől egészen a zárásig vásárolhassanak tejet.

Higiénikusabb kenyérszállítást!

V. K. olvasónk azt tette szavá, hogy a kenyérszállítás módja erősen kifogásolható. A kocsikísérők sáros cipővel, csizmával is belépnek a kenyerek közé. Ezután nem csoda, ha olykor sáros, poros, de még a fehér abrosz is bepíszkolódik tőle.

*

Külüs Sándor, a szegedi Sütőipari Vállalat igazgatója e kérdés kapcsán elmondta, hogy a higiénikus kenyérszállításhoz már megtették a kellő intézkedéseket. A kenyérszállító gépkocsikban e célra készített ládákban helyezik el a kenyeret. Az természetes, hogy a kirakásnál be kell lépni az autópályájára. Ilyenkor azonban nem a kenyerek közé, hanem a ládák közé áll a dolgozó. Ritka ma már az ilyen bejelentés, panaszos észrevétel, hiszen a vállalat nagy gondnal végzi a kenyérszállítást, s a jövőben is nagy figyelmet fordít erre.